

Nyt projekt: WAY OUT Indsats for udsatte unge i København

I fagsproget hedder de dobbeltdiagnoser. I virkeligheden handler det om unge med både psykiske og misbrugsproblemer. Det er unge som ikke passer ind nogen steder i systemerne.

Disse unge vil DEH gerne være med til at hjælpe gennem sit nye projekt WAY OUT, der både giver plads til de unge og som søger at åbne op for samarbejde med kommune og andre tilbud i Københavns kommune.

Socialministeriet støtter projekt WAY OUT med en 3-årig bevilling (juli 2003-juni 2006).

- Hvorfor vil I lave det?
Der er da så mange tilbud i København til unge misbrugere, psykisk syge og hjemløse. Skal der nu være endnu et projekt?

Sådan har mange fagfolk reageret, når de hørte, at DEH ville i gang med en indsats for unge udsatte i København.

Og det er da rigtigt, at der findes mange og gode tilbud og initiativer til unge, der lever i yderkanten af samfundet. Dem vil vi meget gerne samarbejde med. Det er faktisk en central del af projektet.

Men der faktisk også en gruppe unge, som ikke rummes i de eksisterende tilbud, fordi de ikke passer ind i "kasserne", eller ikke selv synes, de passer ind. Det kan for eksempel være unge med både sindslidelser og misbrug. Eller som på andre måder er så "vanskelige", at de ikke kan eller vil rummes i de eksisterende tilbud. De er tit hjemløse. Nogle kommer måske fra andre nordiske eller europæiske lande og er strandet i København.

Det er denne blandede gruppe af særligt udsatte unge, projekt WAY OUT skal være med til at udvikle en indsats for. Og sammen med. Ikke ved at opbygge en ny institution, men tværtimod ved at bruge de eksisterende muligheder endnu bedre og på nye måder. Kodeordene er: rummelighed, fantasi, samarbejde og empowerment.

Nick Parssons er ansat i projektet og er nu i gang med alle de mange ting, der skal ordnes her i den første fase. Nick er 31 år, englænder og har boet i Danmark nogle år. Har arbejdet med flygtninge i Røde Kors og Mellemfolkeligt Samvirke.

Projektet er i disse måneder ved at komme i omdrejninger. Der er mange praktiske gøremål, der skal ordnes for at få projektet på skinner og til at køre fra perronen. Det handler om alt fra at få projektets fysiske ramme på plads, finde de folk der skal stå for projektet, få de administrative forhold ordnet, omsætte projektet til en praktisk handleplan og inddrage eksempelvis frivillige i arbejdet.

I første omgang har bestyrelsen været inddraget tæt i denne proces og har nu nedsat en projektstyringsgruppe bestående af Lise From, Knud-Erik Sabroe og Anse Leroy. Denne gruppe vil følge projektet gennem de næste tre år.

Fra midten af august har DEH ansat Nick Parssons i projektet. Nick har arbejdet med at finde en god fysisk ramme til pro-

jektet, hvor både de unge i målgruppen og de frivillige kan skabe et varmt og rummeligt miljø for det udgående arbejde. Nick er så at sige projektets "indenrigsminister".

Vi går nu i gang med at søge efter projektets "udenrigsminister", som især skal varetage netværk og kontakt med eksisterende tilbud og kommunen. Skulle du være interesseret eller kende en god kandidat, så se opslaget på bagsiden. Vi forestiller os, at projektets "udenrigsminister" udmærket kunne være en senior med megen erfaring og lyst til at give sine erfaringer og kompetence videre.

Vi håber, at projektet er godt i gang og kører i solidt tempo først i det nye år. Du kan følge det på hjemmesiden.

Og nu er DEH i gang i Rusland

I samarbejde med Frederiksborg amt er Det Europæiske Hus nu kommet i gang i Rusland. Vi er med i to projekter, som i første omgang handler om videns- og erfaringsudveksling: Børne- og ungdomspsykiatri og familiekrisecentre.

Begge projekter er et samarbejde omkring Østersøen og omfatter foruden de russiske amter Leningrad Oblast og Pskov Oblast tillige Visaginas og Zarasai i Lithauen. For DEH deltager desuden repræsentanter fra vore projekter i Polen og Belarus.

Den første workshop i Skt. Petersborg blev afholdt 29.9 - 1.10. om børne- og ungdomspsykiatri.

Myldretrafikken i Skt. Petersborg er tidskrævende og fordrer, at man kan sno sig gennem talrige forhindringer af praktisk og sproglig art. Og den er et godt billede på, hvordan det er at lave projekter i Rusland. I det mindste efter en almindelig dansk standard. Man skal være indstillet på, at det tager tid, at man skal have alle detaljer på plads - og at man kan finde løsninger på stedet.

Sådan var det også med denne første workshop. Til alt held er det Frederiksborg amt med *Henrik Sparre-Ulrich*, der er projektleder på begge projekter. Derfor var det også ham, der tog alle forhandlingerne om maden, rummet, tidspunkter, transport, billetter, visa, hotel osv. Og det er Henrik Sparre-Ulrich, der har været i gang med de mange indledende drøftelser og de forberedende møder, som går forud for en ansøgning om midler til et sådant projekt. DEH's opgave i denne fase har mere været at give input, bidrage til projektansøgningerne og koordinere vores del af indsatsen. Hvilket alligevel er ret omfattende som frivillig indsats.

Efter alle disse indledende timers forberedelse skulle workshoppen om børne- og ungdomspsykiatri så endelig løbe af stablen i de sidste dage af september. Fra dansk amts side var man repræsenteret med projektlederen og Per Vendsborg, psykiatrichef i Storstrøms amt. Fra DEH deltog fhv. socialoverlæge Anse Leroy og chefkonsulent Henrik Haubro sammen med psykiater Anna Serafin fra Polen.

Fra Lithauen kom 8 repræsentanter fra Visaginas og fra Leningrad Oblast 12 repræsentanter fra institutioner og forvaltning.

Forskellige udgangspunkter

Det viste sig ret hurtigt, at der var væsentlige forskelle mellem de virkeligheder, vi kommer fra. De østeuropæiske deltagere kom fra en baggrund, hvor man ikke skelner mellem sindslidelser og udviklingshæmmede. Mens vores virkelighed er en helt anden.

Derfor lå deres umiddelbare interesse mere på det socialpædagogiske felt end på det ungdomspsykiatriske (i vores definition). Men vi

kunne "mødes" i de spørgsmål, der handler om at bryde de store institutioner ned til fordel for små enheder i det almindelige samfund. Og hvordan man kan arbejde med og organisere tilbud til både i psykiatrien og for udviklingshæmmede. Om end det var svært at forstå for fagfolk med en helt anden baggrund og økonomisk tænkning.

Fælles temaer

Det blev nogle spændende dage og diskussioner, hvor erfaringer og synspunkter mødtes og blev udvekslet mellem deltagerne. Der var stor lyst til at arbejde videre i tiden til næste workshop i december med de tre temaer, vi blev enige om:

1. Handicappedes rettigheder
2. Konkrete indsats
3. Personaletræning

Et travlt kvartal

På vej hjem nåede vi at mødes med folkene i Pskov Oblast om det andet projekt, som har den første workshop i Pskov i november, så alt det praktiske skulle være på

Et lille nødråb fra foreningen!

Nu er afgifterne på røg og spiritus besynderligt nok sat ned i Danmark. Det kan DEH desværre ikke gøre med kontingentet. Men det er også allerede meget lavt: 150 kr. om året. (Det svarer til prisen på 1 cigaret hver tredje dag ... selv med de nye priser. Eller for de sunde: 2 liter letmælk om måneden.)

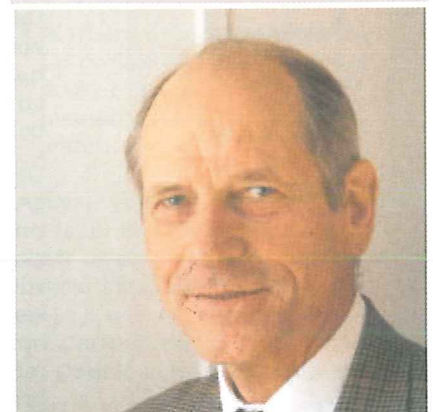
Alligevel kan vi se, at der er en del medlemmer, som ikke har betalt kontingentet for 2003. Det er vi kede af, for der er meget god brug for pengene til foreningens arbejde, selvom DEH nok har en af Danmarks laveste administrationsprocenter, fordi alt dette arbejde sker ved frivillig arbejdskraft.

Vi skal derfor så mindeligt bede om, at de af jer, der *ikke* har sendt kontingentet for 2003, overvejer at gøre det så snart som muligt **på giro 424-6608 med dit navn og "kontingent 2003"**.

For vi har nemlig ikke mulighed for at sende en "rykker". For det første fordi, DEH ikke vil rykke for kontingent som princip. Og for det andet, fordi vi ikke har kapacitet til at gøre det - hvis vi ville. Vi vil hellere bruge kræfterne på at lave det arbejde, der er foreningens formål: at støtte udsatte mennesker i Danmark og andre lande.

På forhånd tak for hjælpen.

TILLYKKE

Poul Roepstorff, bestyrelsesmedlem i Det Europæiske Hus, fyldte den 8. oktober 70 år. Roepstorff har i mange år arbejdet utrætteligt for det frivillige sociale arbejde - i de sidste par år også i DEH.

Belarus - kontrasternes land

DEH's projektleder Lene Petersen mødte på en rejse i Belarus en dansk ildsjæl Susanne Bak fra Klitmøller. Hjemme igen fik Lene Susannes rejseskildring og synes, den giver et godt billede af det land, hvor DEH som en af de få danske organisationer fortsat er aktiv. Og hun syntes, Susannes skildring skulle videre til medlemmerne og fik lov til at bringe den i HusInformation.

Af Susanne Bak

Jeg har haft en uforglemmelig oplevelse, som en rejse ind i min bedstemors tid. Ja kære Agnes nu forstår jeg for alvor, hvad det vil sige at opfostre 11 børn uden de store midler, jeg tager her officielt hatten af for dig. Det er godt at have dig med i erindringen, da du har bevist, at der trods stor fattigdom er en vej ud af dette hvis man bider fast og kæmper som en løvinde for sit afkom. Dine børn har alle lagt håbløsheden og fattigdommen bag sig.

Min rejse har kun varet en uge men føles, som flere måneder. Ud af denne uge er 4 dage gået med konstant kørsel dag og nat med 35 Belarus børn de kommer fra børnehjem, plejefamilier og almindelige hjem. (disse hjem er meget fattige.) børnene skulle vandes både udvendigt og indvendigt, da der var 32 grader varmt og ingen air-condition i bussen, samt 4 chauffører, som skulle serviceres af den eneste danske kvinde ombord med kaffe bryg, underholdning under natkørslen (min kæbe er nu overbelastet, men jeg har vanskeligt ved at holde den i ro, hvad de 4 herrer vil nikke genkendende til.), samt læggen øre til det mest saftige mandehørne snak. (der er en brandmand, falkemand, langturschauffør og en Sønderjyde på efterløn med en herlige syngende dialekt.) --- jeg tror det forklarer alt. Jeg var da heldigvis fri for deres selskab under mit ophold i Minsk.

Jeg blev afhentet i lufthavnen nr. 2, (man har åbenbart bygget en ekstra med henblik på stor handel med den store Sovjet, men så blev den jo delt, så lufthavnen henlægges som en spøgelses lufthavn.), men den er stor og flot.

Jeg blev overstrømmende modtaget af Nellie (engelsk lærer på universitetet månedsløn på 1000 kr.), hendes mand (psykolog med samme indtægt,) og en ven som havde lagt bil til. (psykiater med en månedsløn på 1000 kr.)---- mon amtet ikke kunne få dækket deres lægemangel der ??

Under mit ophold i Minsk har jeg prøvet, at tage turistens briller på, da en af mine hjælpere har været der som turist i 2002 og kom hjem og sagde at de ikke var fattige !!!! Man ser flotte bygninger, som er en kejser værdig, flotte alleer, en smukt syn. Bella-russerne er alle velklædte, skulle de have et behov for second-hand tøj ??? Fattige ser de i hvert fald ikke ud og deres butikker bugner af varer.

MEN....

Jeg bor hos Bella-russerne. Bygningen de bor i ser umiddelbart velholdt ud, men da jeg træder ind i opgangen ændres billedet fra velstand til armod. Afskallede vægge, postkasser ramponeret og for mig kun set i min historiebog. (jeg har under mit ophold der set meget af dette.)

Lejligheden er på ca. 70 m, indeholdende fjernsynsstue, køkken, 2 soveværelser, bad og toilet. Der bor mine værter sammen med deres 18-årige søn, som har en splitter ny computer, da familien har set vejen ud af dette armod. De har forgældet sig i mange år ved dette indkøb. Lejligheden er rodet og møgbeskidt.

Jeg blev traditionen tro budt på vodka og et eller andet mad (pasta omgjort kød og melboller). Jeg ankom til lejligheden klokken 2 og vi snakkede og drak til klokken 5. Næste morgen blev jeg vækket klokken 10 og hilste på familiens 2. søn, (filosofistuderende, (han kendte godt Søren Kierkegaard), hans indtægt befandt sig under de 1000 kr. og han har kone og datter.)

Jeg troede jeg skulle ud på bytur og kom tilbage til lejligheden, men de par damer som havde inviteret mig

er ikke dumme, de skulle have fuld udnyttelse af mit ophold der. Først skulle jeg have vekslet mine euroer og fik en stak sedler med en masse nuller efter, men det skulle man ikke lade sig snyde af. (mine tanker gik igen tilbage til mine lærermester, der har undervist mig om inflationens væsen.) --- tak for det Henning Guld !

Først så jeg de smukkeste malerier til noget med en masse nuller efter, men de var til salg for næsten ingenting, (her bliver min mand altid mistænkelig.) --- men det var altså billigt 1/5 af, hvad jeg kunne sælge dem for i Danmark. Her var en vej til at kunne tjene mange penge, så vi kunne hjælpe endnu flere ! På spørgsmål om man måtte eksportere dem ? , var svaret ja, hvis bare jeg havde kvittering på at de ikke var købt sortbørs. (mine tanker her gik til mine kunstnervenner , så jeg fotograferede løs.) - der var en meget smuk maleri af en nøgen kvinde, som jeg ville have købt i farsdags gave til min mand, men jeg kom aldrig tilbage dertil. --- så den har han til gode , det bliver muligvis af mig selv da der er en kendt maler der vil male mig næste gang jeg kommer.

*Jeg bor hos
Belarusserne.
Bygningen de bor i
ser umiddelbart vel-
holdt ud, men da
jeg træder ind i op-
gangen ændres bil-
ledet fra velstand til
armod.*

Herefter får jeg, at vide at vi har travlt da vi skal nå et tog, hvorefter anerkender jeg på daværende tidspunkt ikke men jeg følger med og bliver sat på et tog sammen med Nellies søn, (hvis der er nogen af læserne der har læst om den sibiriske togbane er det et sådant

med varmt te ombord.) Endelig fatter jeg hvor jeg skal hen ! Jeg skal ud på landet og besøge Zina og Sashja (14 og 13 år.) , som bor sammen med deres plejemor og 9 andre plejebørn et eller andet sted nær Ukraine. Ja, Jan jeg tror du får endnu en fars gave, godt vi i vores ægteskabelige krise ikke solgte vores store hus. Gud ske tak og lov for det !! Der var nok en højere mening hermed.

Jeg bliver selvfølgelig placeret i en kupe, hvor der ligger en klamt svedende kvinde på 34 år med stærke

smertes, hvad tror I så der sker kollegaer.

Ja selvfølgelig kan jeg ikke som sygeplejerske se passiv herpå, nej den kolde klud bliver vredet og pulsen bliver taget, jeg siger jer den **var lav**. Hendes ægtefælle og svigermor er med på rejsen, som går til et hospital et eller andet sted, man bruger åbenbart ikke ambulancer her. Hendes mand giver hende noget smertestillende, så der gå ikke mange minutter før jeg få tydet hendes medicin. Hvad ville jeg ikke på nuværende tidspunkt give for et lille glas nitroglycerin eller for ikke at ønske mig akut bilen og Bennys assistance.

Hun er mor til 8 børn og viser mig hendes kæmpe ar (hjerteoperation der ikke er lykkes,) jeg kunne ikke finde ud af om de havde penge til endnu en, men jeg fik deres adresse. ... jeg tænkte der kunne være andre end mig der ønskede, at gøre en forskel, så de 8 børn kan beholde deres mor !!! om ikke andet så kunne jeg sørge for at børnene fik noget tøj, sko og legetøj., madkonserver.

Folkedragter fra Belarus - og det er ikke Susanne i midten!

Hun går med os ud for at ryge, jeg giver hende en pakke cigaretter, hun har røget siden sit 5 år. Jeg spørger hende om hun ikke har fået sin mand steriliseret ? Hun svarer, at operationen mislykkes. Hun dør hvis hun skal føde endnu et barn. (i pakken til dem vil jeg ligge nogle kondomer.)

Vi når vores bestemmelses sted, hvor jeg bliver modtaget af min nu ven for livet *Valentina, big mama*, Italiensk storbarmet kvinde med hjertet på rette sted og min kommende plejebarn Zina, hvis alt går vel. Valentina ved endnu ikke at Jan og jeg har besluttet at vi ikke vil skille søskende ad og vi kender også Sasja fra deres ferieophold i Danmark i maj.

Valentina og jeg skulle kun se hinanden i øjnene en enkelt gang for, at vide vi forstod hinanden. Moderskabet knytter os sammen. Valentina har en **flot** søn Andre på 21 år som er chauffør for os. Nellies søn tager hjem igen og det går op for mig, at jeg skal overnatte, så

jeg tager Zina med til en kiosk så jeg i det mindste har en tandbørste, der hvor jeg nu skal hen. Valentina og Andre taler kun Belarus men Zina er god til engelsk. (hun er en meget god sanger og har sprogeøre, hun lærer på vejen ud til landsbyen mange danske ord.)---- men først går turen til jeg ved ikke hvor mange butikker og markeder. Jeg bliver vist frem og Andre venter tålmodigt på, at hans mor skal blive færdig med hendes indkøb.--- *det kunne du lære noget af Mikkel*.

Vi ender hos en præst som sælger ikoner, som jeg på jagt efter. Jeg køber 3 til (*min mor, Inger Børsting, som har givet mig mod til at stå ved min tro og mig selv.*), samt sølvkors til Zina og Sasja, det går børnene med på nær dem der ingen forældre har.

... jeg har set et børnehjemsbarn med garnet om halsen men der var ingen kors i enden blot et stykke metal, *stakkels barn !!!*---- men *jeg og Jan* kan ikke tage dem alle !!!---- -- men bare det at de kunne have et billede af for eksempel nogle der ikke var ligeglade med om de var levende eller døde, ville give dem et lille håb om fremtiden. Det vil for dette barn give en form for status på børnehjemmet. Forældre jeg **tror/ ved**, at jeres børn vil nyde, at hjælpe et andet barn i fællesskab med jer, så henvend jer bare indtil videre har jeg 110 børn der kunne gøre brug heraf. Tænk bare på hvad **I** kassere af ting og sager og de har ingenting !!!

Jeg kunne jo blive ved, men min beretning skal ikke blive for lang. Jeg blev taget med til stedet for 50 år siden på landet, I kender det fra jeres bedsteforældre eller historiebøgerne.

Her skal kun nævnes, at Sasja min lille kok blev meget glad for, at vi

ikke glemte ham og genkendelsesglæden var stor. Lige en dreng efter Jan's hoved, jeg kunne allerede der se dem kokkerer og reparere sammen.

Der var rent og pænt i Valentinas hjem, hele haven var plantet til, koen i udhuset, hønsende i have, blomsterbed, børnebed, hund i lænke, 2 børn i hver seng og ingen båndoptager til de bånd jeg kom med ---- men landsbyen havde en fælles, så vi hørte rap på verandeen og alle 11 dansede dertil. Aftensmaden blev indtaget i køkkenet, (spegepølse, ost, de hersens pasta kød/ mel boller.) ikke noget taget før mig. Jeg får på anmodning familiens bedste kniv, (de bruger kun gaffel,) den er meget brugt og rusten. Vi snakker, tegner for forståelse, ler og får champagne(købt af mig) klokken 1 går vi til køjs----- men ikke uden der bliver varmet vand til mig og mine fødder.

Næste dag skal jeg rejse tilbage til Minsk denne gang med autobus, den er gammel, men sammenlignet med andet jeg har set ganske flot. Først skal jeg med på den lokale skole, børnene går i skole hver anden dag. Da de drager af sted er de i klædt deres bedste og eneste "søndagsstøj", til forskel fra andre dage er pigernes hår tvistet og i sat perler, da jeg har haft dette instrument med fra Danmark, som gave.

Den eneste pige der har løstnet det op er Zina, hun meddelte mig og hendes plejemor at hun ville have klippet håret. Hun har jo også været i Danmark og jeg har kort hår. Der er ben i næsen på den pige. Hun kan være medvirkende til, at løfte sit land, så jeg har set rigtig. Efter indtagelse af Valentinas velsmagende pandekager, hun har bagt en suppegyde fuld, drager vi af sted til skolen.

Dette kunne ikke foregå til fods, nej, jeg bliver standmæssigt transporteret af Andre. Valentina går bag ved mig og stråler som en sol, alle hilser ærbødigt. Valentinas unger er snart omkring os og viser vej til deres klasser og lærer, som hilser på og ser deres lærerbøger der knapt hænger sammen. Papir, pencil, blyanter og papir findes ikke til eleverne.

Jeg spørger om der findes computere på skole, så jeg kan maile til Valentina via den. De svarer bekræftende og jeg bliver præsente-

ret for skolens eneste der befinder sig på skolelederens kontor. Vi smed den computer ud for 10 år siden. Jeg forsøger at maile på den, men det kan ikke lade sig gøre da strømmen er så ustabil at den kører ned i hele tiden.

Jeg har spurgt min ven *Jens Ole Hald* om det problem kan løses? Det kan det med en simple *demsidut*, **så kære læser**, hvis I har nogle gamle computere så giv mig dem plus 100 kr. til diesel hjælp, så vi i fælles skab kan gøre en forskel !!! Der er frivillige chauffører, der i deres frihed gerne kører derover med en lastbil. Det gælder også videoer, båndoptager, rulleskøjter og cykler.

Mod Minsk igen efter en afsked med Valentina og familie der fik tårer frem. Jeg rejser i min nederdel og en nyindkøbt bluse, efterladende alt hvad jeg havde med af toiletgrej, underbukser og ekstra tøj. Bliver afhentet af Nellie klokken 17.00, som har lavet en stram program for mig resten af min tid i Minsk. Jeg skal med bussen igen næste dag klokken 18.00 og hvis jeg troede jeg skulle slappe af, så bliver jeg klogere !!

Jeg får købt en rosenkrans og 3 vokslys, som bliver tændt i en katolsk kirke i Minsk, der er fyldt med gamle mennesker som tigger.---- Egon (købmanden i Klitmøller) kunne have være blevet 60 år den dag, de andre 2 er for min far Henning Bak (tidligere fiskeriformand), og min ven Bill (han fulgte med vores huskøb), alle dræbt af cancer i en ung aldre.

Herefter insisterer jeg på at jeg vil have en bajer og sidde ned i 15 minutter, jeg kommer til, at sidde ved siden af en gamle bedste, (ikke været i bad længe, beskidt tøj og en plastik pose med sine få ejendele.) Ja, **så var det sket**, for jer gamle der kender mig som områdeleder, tror jeg I ved , at det gik lige i mit hjerte, så nu behøvede jeg ikke købe krystal glas o.s.v. for jeg **må** jo komme igen.

Hendes historie :

- ◆ Landarbejder, arbejdsskade for 17 år siden.
- ◆ Havde på det tidspunkt været skrevet op til en lejlighed i Minsk i

17 år. Bliver slettet af listen, da hun nu ikke har en lønindtægt.

◆ Havde som landarbejder spinket og sparet for at lægge penge til side for, at kunne købe et hus på hendes gamle dage. Dem havde hun sat i banken, så kom inflationen og hun mistede alt.

◆ Hun modtager en pension på 65 kr. i måneden, som hun bruger på en varm måltid mad 2 x ugentlig ellers lever hun af hvad hun kan finde i affaldscontainerne og det er ikke meget da de andre belarussere også er fattige.

◆ Hun sover på gaden eller på en bænk i parken, om vinteren på tog stationerne, som hun jævnligt må skifte, da de ellers bliver smidt ud i kulden.

Så kommer der 2 stakler, som har fået øje på mig og mit kamera. De sætter sig ved vores bor og er meget påvirket af stoffer. Jeg tænder en cigaret og kvinden spørge om en, jeg giver hende pakken og vi går, da vi har fornemmelsen af at de er så desperate, at de ikke vil gå af vejen for, at slå mig ned.

Jeg har inviteret mit værtspar ud og spise, det ved jeg ikke om de no-

... hvis I har nogle gamle computere så giv mig dem plus 100 kr. til diesel-hjælp, så vi i fælles skab kan gøre en forskel !!! Der er frivillige chauffører, der i deres frihed gerne kører derover med en lastbil. Det gælder også videoer, båndoptagere, rulleskøjter og cykler.

genginsinde har gjort før. Vi drager af sted pænt påklædt selv mig (jeg har stadig lidt tøj tilbage), Nellies mandes jakkesæt genkender jeg, da Nellie fik den af mig. (min svigerfars.) Vi ankommer til restauranten, hvor der er en mand som siger velkommen, ikke noget med, at vise os til et bord, nej, nej. Foruden ham er der 4 servitricer og en i køkkenet og alligevel er servicen i bund. Vi få da endelig påkaldt deres opmærksomhed så vi kan få noget og drikke og spise.

Vi bestiller selvfølgelig vodka- kyllingen / svamperet og kartofler. Jeg beder Nellies mand bestille da jeg har på fornemmelsen, at Bella russiske mænd er desillusioneret og drukner dette i vodka, da det jo specielt for mænd (som jeg ser det) er vigtigt at kunne forsørge sin fa-

milie. Jeg kan mærke deres smerte, når jeg møder dem.

Vågner tidligt, byen er ved at vågne. Jeg ser ud af vinduet og får øje på en husvild der er ved, at se efter mad i affaldscontainerne neden for husblokken jeg er i. Jeg gad vide hvad de tænker om det hele og hvad deres skæbne historie er ! Jeg smutter i tøjet og laver en kop kaffe, tager det og en flaske vodka, samt min danske bog om Belarus under armen og går ned og sætter mig på en bænk.

Der kommer 2 mænd og 1 kvinde i aldersgruppen 40-50 år. De har fundet et godt måltid imellem affaldet, de ser glade ud. Jeg sætter mig over til dem og byder resten af min kaffe og en lille skarp. (bare rolig Carsten Andreassen, jeg har taget 2 glas med.) vi skåler for vores helbred. Den ene fyr har forbindelse om 2 fingre, jeg spørger om jeg må se ? Han nikker og jeg pakker op. Det er et par slemme sår lavet af en kniv, jeg rensar med vodka og viser ham, at vejbrede blade er rensende og helende. Jeg pakker sårende ind igen, nu blot med vejbred på. Han takker og peger på kvindens fødder . Jeg tager hende af sok og strømper og får mit livs chok, jeg har aldrig i min tid som sygeplejerske set noget lignende. En kombination af dårlig hygiejne og for små sko har sat en begyndende forrådnelses proces i gang, der er ellers ingen misfarvning. Mig op i lejligheden igen , her skal fodbad til og mine sandaler ! Jeg når, at give hende fodbad, vejbred mellem tærerne inden jeg korpørligt bliver fjernet fra disse misvæksten af mine værtsfolk. De mener at jeg er i stor fare for, at blive slået ihjel af disse mennesker. Jeg siger til dem, at det ville de aldrig gøre, men at jeg næste gang vil tage mine sølvsmykker af. Hun fik ikke mine sandaler, dem har jeg endnu ! ----- men det har alligevel lavet en forskel på mine værtsfolks syn på disse mennesker, da Nellie fortalte mig, at de tre var kommet igen, hvor de havde grillet og mine værtsfolk havde foræret dem nogle kødben.

Næste dag er afrejsedag fra Minsk, men først skal jeg vises frem der hvor Nellie er engelsklærer og nu da jeg er der give en times undervisning i engelsk på universitetsniveau. (de tror vist jeg er tusind kunstner ! - jeg må kunne benytte mig af min erfaring som revy spiller. Det virker åbenbart, da stu-

denterne efter en rejse sammen med mig til Danmark på engelsk og en fælles nydelse af nogle af Kim Larsens skønne sange, oversat af mig undervejs, foreslår at jeg skal komme igen og at vi skal stille et teater stykke op. Efter at jeg er kommet hjem har Nellie henvendt sig fra eleverne, som spørger om de må skrive til mig. Det er jeg berøbet over.

Herefter hæsblæsende til den nærmeste autobus holdeplads, hvor min mødes med endnu en af mine Bella russiske venner, Ludmilla, som er journalist for børnebladet i Minsk. (hun bor i en 3 værelses lejlighed sammen med hendes søn på 18 år (han er ved at tage en 6 års computer programmør uddannelse, finansieret af hende, så hendes pengepung er ikke stor, løn 1000 kr. om måneden.), sine gamle forældre og hendes bror og svigerinde.)--- jeg kan lige forestille mig en 18-årig musiknydelse og gammel fars middagsøvn, men Ludmilla er klog hun har set fremtids lyset i computer verden.

Vi kører med en bus, hvor det virker som om udstødningen går lige ind i kabinen. Jeg får af vide, at vi er på vej til et hospital, hvor Dasja er indlagt p.g.a. dårlige nyrefunktion. (jeg kender hende fra besøget i maj, hun er en dejlig pige, det synes jeg vist de alle er.) På vej til hospitalet køber jeg en kasket, trusser, cola og øreringe til hende og lige 2 hatte til mig selv, så jeg ankommer standsmæssig til hospitalet, som kun har patienter med nyrelidelser.

Et glædelig gensyn med 11-årig Dasja og jeg ser håbet i hendes blik, da hun kysser mig, jeg er for hende den frelsende engel fra flødelandet Danmark og hun udviser total overgivenhed og tillid til mig og den hverken **kan** eller **vil** jeg svigte. Hun er synligt påvirket af hendes nyrrers nuværende tilstand, (sorte rande under øjne og vand i kroppen.) der bliver straks arrangeret et møde med overlægen og Dasjas plejemor ankommer også. Så er holdet sat! Jeg gennemgår sammen med lægen Dasjas journal, (efter først at have indhentet tilladelse fra Dasja, jeg kan se på mine russiske venner, at de ikke rigtig kan forstå, at det skulle være nødvendigt og forsøger at svare for hende men den går ikke.) jeg ser på røntgen-billeder lavet på apparatur, som er fra 1958, mit fødselsår. (ja så kender læseren også min alder.)

Måden de behandler hendes sygdom er vist også fra den tid. I min snak med lægen kan jeg se i hans øjne, at jeg ved mine spørgsmål til ham er ved at sårer hans stolthed, så jeg ændre taktik og roser ham for hans nuværende behandling. (mine tanker går her til min ægtefælle Jan og hvad han vil sige til, at farsdags gaven er blevet udvidet til 3 børn, ---- men det kunne jo også være, at min kusine Annette ville, hun har plads, hjerterum og altid ønsket sig en pige.)

Belarus i officielle billeder (fra FN's hjemmeside)

Jeg takker lægen og forærer ham det blodtryksapparat jeg havde lånt på Fyrglimt, (hvis de har noget imod det kan jeg jo altid betale mig derfra.) Jeg spørger lægen hvad de mangler på sygehuset, da jeg ville lave en liste herover og forsøge at få fat i det. Efter at han har svaret benægtende på om de har bleer, kachere, handsker på hospitalet, skriver jeg blot **ALT**.

Dasja får at vide af mig at hun skal sørge for at drikke 3 store flasker vand dagligt, så skal jeg nok få hende til Danmark. Det skal være med fly, da hun ikke skal udsættes for 2 døgn kørsel i hende nuværende tilstand. Hendes plejemor beder mig tage hende ud af landet og forærer mig et smukt hjemmelavet billede. (hun er vist nok håbløst syg selv, så Dasja bliver nok et barn vi må have adopteret.)

Herefter kørsel tilbage til Nellies lejlighed da vi skal skynde os til lufthavn 2 i Minsk, hvor jeg igen skal mødes med mine 4 følgesvende. (jeg glæder mig "lidt" til, at mødes med dem igen.) Da jeg kommer ind i lejligheden for skyndsomt, at pakke de få ejendele jeg har tilbage, møder jeg en forventningsfuld 9-årig rejseklar pige, (Nellies ældste søns datter Valentina.)

Jeg har ikke i vores samtaler fattet, at det var nu hun skulle op til mig på ferie, nå men det klarer vi nok ikke også Jan! Jeg tror det er derfor jeg i forvirringen glemmer at få mit pas og visa med mig. **Ups** det

var ikke så godt, så da jeg mødes med mine danske venner kølnes deres gensynsglæde en del, da de indser, at de er nødt til at køre med ind til Minsk for at hente mit pas. Det kommer til at koste mig en del i øl og krabbeklør og giver dem samtidig nydelsen: "Typisk kvinder de kan da heller aldrig..."

Nå passet fundet. Visa'et er forsvundet i lejlighedens rod. Så er vi endelig på vej igen. Kaffebrøgning, mandehørmesnak intet har forandret sig, kun vores passagerne.

Vi ankommer sent til børnehjemmet: ..., plads til 110 børn i alderen 5-16 år, det ligner mest af alt en kaserne. Vi bliver modtaget af lederen der spørger hvordan det kan være vi kommer så sent? "Vi har jo en kvinde med som selvfølgelig havde glemt sit

pas." Det bliver sagt med stor nydelse.

Vi bliver vist ind i stadsstuen, hvor der er dækket bord med pølse, kylling, tomat, agurk, brød og varmt te. Vodka flasken bliver listet frem senere.

Nu skal I høre:

- På et lille bord står en elve rpige som kan flyve. Legetøj fra mig og som underlagspynt, ja det er min bedstemor Mettes gamle grydelapper.
- Der er en reol med bamser og diverse legetøj.
- Alt det tøj de 110 børn går i er fra os. Det er sjovt at se Kvickly Thisted, Svend Andersens tømmefirma i Snedsted o.s.v.. Så det nytter alt sammen noget!

Efter måltidet går vi på hovedet i seng. Jeg på enestue, mændene på en 4 sengestue. Jeg bliver endda låst inde, så der er ikke nogen der kan tage mig i løbet af natten.

Jeg står tidligt op da jeg ikke er kommet her for at sove. Får en snak med natsygeplejersken og kollegaer se lige her, de midler de har at gøre godt med, har jeg kun mødt ved at læse sygeplejens historie. Jeg har lugtet til alle flaskerne, så jeg ved nu hvad flaskerne indeholder. Hun fik det eneste lægemiddel jeg havde med denne gang, mine egne øjendråber mod allergi. Til sig selv fik hun mit creme, tandpasta og shampo.

Børnene står endelig op. De starter med morgengymnastik, det kunne vi lærer noget af, så blev vores børn nok ikke så fede. Jeg deltager i øvelserne og forsøger at løbe om kap med dem, men de 30 smøger vi på denne tur er nået op på og min alder.....

Jeg ser deres lærebøger som jeg tror er 50 år gamle og viser dem en bóg jeg har med fra Danmark om deres land.

Der samles efterhånden :

- Forventningsfulde børn i deres stiveste puds, andre der ser længsels fuldt herpå og håber det kunne være dem næste gang.
- Børn med hornbriller, en skelen jeg sjældent har set, lettere handicappede som kunne afhjælpes med et lille hjælpemiddel. ----- jeg bliver tung om hjertet ved dette syn.

Så er vi " on the road again " mod en landsby, hvor vi skal hente nogle børn og møde en vild Belarusser, med rødt hår og masser af skæg. Han hilser overstrømmende med hænderne over hovedet og byder på kaffe. Han ser på os og spørger om vi ikke vil have en lille en ? Chaufførerne takker nej, men jeg takker ja, så løber han alt hvad han kan og kommer tilbage med en vandflaske. Han hælder op til mig og sig selv og vi bunder. Tårerne står i mine øjne og luftvejende er rensset. Jeg spørger til % , han skriver 40 % , jeg siger at jeg ikke tror ham, så stiger % til 65. Mine 4 følgesvende spørger, om han ikke kan give mig en 4 stykker, så De kan få ro.

Vi kører mod sidste opsamlingssted, hvor vi skal have Tanja med endnu en fantastisk Belarus kvinde, det er godt at der er 7 kvinder pr. mand i dette land og ikke omvendt. Bussen fyldt og turen går nonstop til Danmark, kun afbrudt af tisse- / spisepauser.

Tanja og jeg : kaffebrygning, nursing af børn og mænd, snakken så de ikke falder i søvn under natkørslen og vanding af børnene ind- og udvendigt., hvad ville De egentlig gøre ude os !!

Grænseovergangene kræver stortålmodighed og beherskelse af temperament, (jeg har talt til 100 mange gange.) Det kan tage op til flere timer med en bus med 35

børn i stegende sol, og de må ikke forlade bussen. Endelig Tyskland - det er skægt at se knægtene på en rasteplads sidde og sige *Wauh* for hver fede bil der kommer forbi og cykler på biltagene. De får noget, at fortælle, når engang de kommer tilbage. Deres første oplevelse af: digitalkamera, cd spiller og gode ikke itu revet bøger.

Ankommer trætte til slutstedet Dienesminde - hjertelig modtaget af Ellen og Dan, der venter med hakkebøf og ny redte senge til hver eneste pode. Dan stifter af alt dette med en Sallingsbo's stædighed med mottoet : " Hvor der er vilje er der en vej ! ", det har han så sandelig bevist. Han og hans kone kan når engang det bliver deres tur til at forlade dette sted dø med ro i sindet. De har ikke levet forgæves, de har gjort en forskel for rigtig mange mennesker både her og i Belarus. Jeg ser dette arbejde, som socialt arbejde, det giver nogle af de mennesker som her arbejder i organisationen indhold i tilværelsen. En tilværelse som måske ellers ville være ensomt p.g.a. skilsmisse, arbejdsueligheds tab og enkestand. (kommuner og amt burde støtte dette projekt, som en af de bedre aktiverings tilbud, som ikke passiviserer de mennesker der deltager men skaber indhold i deres tilværelse og øger deres selvtillid.)

Hjem til min familie, som har fået en anden person hjem. Dette har gjort så stort et indtryk på mig, at jeg ved at mit liv fra nu af er foran-

***Det er nu kvinderne
der løfter landet.
De kæmper hårdt
for at ændre
de sociale forhold
i landet
til deres afkoms bedste !
Jeg tror og håber det lykkes for dem!***

dret. Min ægtefælle er heldigvis med på den og siger ikke, som jeg har hørt op til flere : " Man kan jo ikke rede hele Belarus ! (underforstået, jeg fatter ikke du vil bruge krudt herpå, vi gider i hvert fald ikke !) --- selv omsorgspersoner kan komme med den udtalelse. Dem vil jeg i hvert fald ikke hjælpes af, hvis jeg

engang skulle få behov for hjælp. I mine øjne er disse mennesker meget fattige og jeg tror de får det svært med at dø når det engang er deres tur. Jeg har haft Søren Kierkegaards hjælpesætning med på min rejse : " - Hvis man i sandhed skal hjælpe et andet menneske skal man vide/ være, hvor det er"

Der er heldigvis mange der ønsker at hjælpe andre mennesker i nød og kan forlade og se dette samfunds fattigdom og armod:

- Navlebeskuende.
- Fjernsynsalte
- Materialistiske værdier i stedet for kærlighed og omsorg for sine medmennesker
- Minus menneskers udelukkelse af vores samfund
- Berigende sig selv og sit afkom på minus menneskers bekostning

Her slutter min beretning for denne gang og jeg er ved at gøre mig klar til min næste rejse til dette sted. Min rygsæk har fået dannebrog på, da jeg tror flaget vil kunne beskytte mig under min street walking for *at gøre en forskel*.

Hvis nogle af læserne vil støtte projektet med store eller små beløb, eller egen hjælp kan jeg træffes på adressen: Skolestien 6, Klitmøller, 7700 Thisted, tlf. 97975387.

Prioriteret rækkefølge af projekterne :

- Dasja med fly til Danmark, samtidig aflevering af hjælpemidler til hospitalet. (koster mindst 2 flybilletter.)
- Indkøb af bygning i Minsk, hvor der kan være varmestue for de hjemløse med varmt mad, bad og rent tøj.
- Street walking sygeplejersker/ omsorgspersoner.
- Computer, papir, pencil, videoer, båndoptager og nye lærerbøger til skolerne.
- Flere af Belarus's ungdom til Danmark, som aupair , koster rejse, kost, logi og lidt lomme penge. (så de kan være med til at ændre forholdene i deres land.)
- Udveksling f.eks. : efterskole / børnehjem i 14 dage.

Det Europæiske Hus
The European House

Det Europæiske Hus
Uraniavej 5 - 1878 Frederiksberg C

Telefon: 3324 3720
Fax: 3324 3726
E-mail: post@europeanhouse.org

Giro 424-6608
BG-Bank - reg. 0258 kt. 25800063686

www.europeanhouse.org

Redaktør af dette nummer: Henrik Haubro

”Udenrigsminister” til projekt WAY OUT støttet af Socialministeriet

Der søges en projektleder til i samarbejde med projektets allerede ansatte ”indenrigsminister” at varetage strategiudvikling, kontakt til myndigheder, tværinstitutionelt arbejde og fundraising i et socialt projekt om udstødte unge i København.

Din uddannelsesmæssige baggrund kan være psykolog, socialmediciner, sociolog, socialrådgiver el. lign. Du skal være udadvendt og innovativ og i stand til at implementere de nye ideer, som projektet genererer. Du skal have arbejds erfaringer med eller fra det offentlige system gerne i forhold til unge misbrugere og psykisk syge unge. Vi forventer et bredt og indgående kendskab til det psykosociale system i Danmark og gerne et særligt kendskab til dets organisation og funktion i Københavns Kommune. Erfaringer i fundraising nationalt og internationalt vil være en fordel.

Du skal have evnen til at kommunikere med projektets målgruppe og de frivillige med deres meget varierede baggrund. Du skal kunne samspille med kolleger og med projektets styregruppe.

Ansøgninger fra seniorer, der kunne se projektet som en spændende udfordring og mulighed for at videregive erfaringer og kompetencer er meget velkomne.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst. Tidsbegrænset stilling fra 1.1.2004 til 30.6.2006.

Ansøgning med beskrivelse af kompetencer (arbejde, uddannelse og andre) indsendes senest den 12. november 2003 til:

Det Europæiske Hus, Uraniavej 5, 1878 Frederiksberg C.

Samtaler forventes at finde sted i uge 47.

Yderligere oplysninger om projektet og stillingen kan fås ved henvendelse til DEH, tlf. 3324 3720 (bedst efter kl. 19) eller til bestyrelsesmedlem Knud-

Projekt WAY OUT: projektlederprofilen

- Mindst 10 års erfaring fra arbejdet med socialt marginaliserede grupper, herunder nogen erfaring med stofmisbrugere og psykisk syge.
- Uddannelsesmæssig baggrund som psykolog, psykiater, sagsbehandler, socialpædagog eller lignende.
- Bredt og indgående kendskab til det psykiatriske / sociale system i Danmark, især i København. Herunder kendskab til det kommunale system.
- Velfungerende, etableret netværk af kontakter til kolleger og relevante organisationer indenfor det psykosociale område i Danmark.
- Erfaring indenfor socialt arbejde i forhold til det politiske plan. Evne til at udføre lobby arbejde.
- Erfaring med PR-arbejde: profilering af organisationer / projekter, mediestyling etc.
- Karismatisk, udadvendt frontfigur for projektet. Innovativ leder, der ikke er bange for at udvikle og implementere uortodokse idéer i projektet.
- Lyst, vilje og evne til at samarbejde i team med klare ansvarsfordelinger og plads til selvstændighed - også i forhold til frivillige.
- Erfaring indenfor fundraising, såvel i Dansk som i internationalt

- mere end bare et